

Chander Kumar Anand and others v. Daropadi Devi (N. C. Jain, J.)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਹਟਾ ਕੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਰਾਜ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਸਥਾ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਚੇਚਾਪਣ ਅਤੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਗੇ।

(12) ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪੱਲੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਧਾਂ ਮਹੰਤਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਾਈਡ-ਲਾਈਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸੁਆਹ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਕਲਸ਼ਾਂ ਹਨ। ਮਹੰਤ ਦੱਬੋ ਪਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ, ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ .

(13) ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੈਨ ਜੇ.

ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਦਰੋਪਦੀ ਦੇਵੀ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1980 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1861

13 ਸਤੰਬਰ 1988

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈੱਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)— ਐੱਸ. 13(2) (ii) (ਬੀ)- ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ — ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਦੁਕਾਨ—ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪੈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ— ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਭਾਵੇਂ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੀ-ਮਿਸ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਤੋਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ। ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਦੇ ਜੇਕਰ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੈਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

1949 ਦੇ ਐਕਟ III ਦੀ ਧਾਰਾ 15(5) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 115 CPC ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਸਿੰਗਲ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 4 ਅਗਸਤ, 1980 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਬਜਾਜ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 4 and 6) ਮਿਤੀ, 1 ਸਤੰਬਰ 1977, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸ਼ਰੀਫਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੰਬਰ 432/13 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹੋਏ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ, ਬਿਨਾਂ ਲਾਗਤ ਅਤੇ 1 ਸਤੰਬਰ 1977 ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ।

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਰੁਣ ਜੈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਵੀਪੀ ਸਾਰਦਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੈਨ, ਜੇ.

(1) ਇਹ? iordermof e mine will> 1861 ਦੇ 1980 ਅਤੇ 2795 ਦੇ 1980 ਦੇ ਦੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਿਟ ਪੇਟ ਨੰ. 1861 ਅਤੇ 1980 ਦੇ 2795 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . 1980 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1861 ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 1980 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2795 ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸਬੰਧੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਗਲਤ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਕੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(2) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹਨ। ਇਜੈਕਟਮੈਂਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਜਨ ਸੰਘ ਦੇ ਚੋਣ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚਾਹ ਸਟਾਲ ਲਈ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ. ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਜਨ ਸੰਘ ਦਾ ਚੋਣ ਦਫਤਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ

Chander Kumar Anand and others v. Daropadi Devi (N. C. Jain, J.)

ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਮੇਜ਼ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੰਡਸ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਦਸਤਕਾਰੀ 'ਤੇ ਪੈਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 6-ਏ ਅਧੀਨ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੈਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ, ਪੂਰਵ ਮਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹਾਤਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਗਵਾਹ ਪਿਆਰੇ ਲਾਈ ਆਰਡਬਲਯੂ 3 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਫੁਹਾਰਾ ਪੈਨ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੈਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ-ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਤੇਲੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗਰਗ (1) ਅਤੇ ਮਹਿਤਾ ਬਲਦੇਵ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(3) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨ ਸੰਘ ਦੇ ਚੋਣ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

(1) 1971 PLR 1.

(2) 1979(2) RLR, 193,

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੁਕਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦੀ ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਗੈਰ-ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ। ਚੋਣ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਸਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਪੈਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ii) (ਬੀ) ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ)।

(4) ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਜੈ ਭਗਵਾਨ (3) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਪਾਰਕ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਮ ਮਾਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਲ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(ii)(b) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਵਰਤਣਾ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਧਾਰਣ ਮਾਲ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਪੈੱਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲਗਾ ਕੇ। ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

(3) ਏਆਈਆਰ 1988 ਐਸਸੀ 1034.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਟੀ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਪੈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਪੀ. ਸਾਰਦਾ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਧਨਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ (4)* ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਕੜ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਗਰਿੱਲਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਦਲਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। *ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ (5)* ਵਿਚ ਦੁਕਾਨ ਡਰਾਈ ਫਰੂਟ ਅਤੇ ਸੋਡਾ-ਵਾਟਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਓਵਨ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ *ਪਕੌੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ* ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਕਿ *ਪਕੌੜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਜਾਂ ਤੰਦੂਰ (ਅਗੀਥੀ)* ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੈਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਤੱਥ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, *ਸੋਹਨ ਲਾਈ ਭਾਟੀਆ ਬਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਤੀਸ਼ਾ (6)* ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਗਨੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 1980 ਤੋਂ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਗਨੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗਨੇ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਰੀ ਹੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪੈਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਅਰਥਾਤ *ਸੋਹਨ ਲਾਈ ਭਾਟੀਆ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਸਿਰਫ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ।

(6) ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ

Chander Kumar Anand and others v. Daropadi Devi (N. C. Jain, J.)

ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

(4) 1988(1) PLR 77. ~

(5) 1984(1) RCJ 431.

(6) 1987(1) PLR 462।

ਜਨ ਸੰਘ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੈ, ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਤੋਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੀ ਮਿਸਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚਾਹ-ਸਟਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੈਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(ii)(b) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ।

(7) ਹੁਣ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2795 ਆਫ 1980 ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 1 ਅਗਸਤ, 1967 ਤੋਂ 29 ਮਾਰਚ, 1975 ਤੱਕ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1 ਅਗਸਤ, 1966 ਤੋਂ 31 ਜੁਲਾਈ, 1974 ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ, — ਰਸੀਦਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. 2/1, RW5/A ਅਤੇ RW. 1/1 ਅਤੇ 1 ਅਗਸਤ, 1974 ਤੋਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ 'ਤੇ ਫਰਮ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. 2/1, RW 5/A ਅਤੇ RW। 1/1 1 ਅਗਸਤ, 1966 ਤੋਂ 31 ਜੁਲਾਈ, 1974 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਉਂਗਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ. ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ (ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਾਂਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ। ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਲੰਬੀ ਚੁੱਪੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ 1980 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2795 ਹੈ, ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਸ਼ੇਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Chander Kumar Anand and others *v.* Daropadi Devi (N. C. Jain, J.)

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ